
GHID DE LUCRU PE TEREN ÎN ZONELE DE CONFLICT PENTRU TRADUCĂTORII/INTEPREȚII CIVILI ȘI BENEFICIARII SERVICIILOR ACESTORA

Traducătorii/interpreții (T/I) cu care se colaborează în zonele de conflict sunt deseori lingviști neprofesioniști, dar joacă un rol esențial în comunicare. Aceștia lucrează în medii cu risc sporit, sunt extrem de vulnerabili și necesită protecție specială atât în timpul conflictului, cât și după încheierea acestuia. Beneficiarii serviciilor T/I trebuie să fie conștienți de responsabilitățile lor față de T/I și de necesitatea de a-i proteja în permanență. În același timp, T/I trebuie să își cunoască drepturile și să respecte standardele și etica profesională pentru a-și spori siguranța și a-și consolida poziția.

Acest document este un ghid al drepturilor, responsabilităților și practicilor de bază pe care Asociația Internațională a Interpreților de Conferințe (AIIC), Federația Internațională a Traducătorilor (FIT) și Red T le recomandă T/I și beneficiarilor serviciilor acestora. Acesta se aplică T/I care servesc drept lingviști de teren pentru forțele armate, jurnaliști, ONG-uri și alte organizații din zonele de conflict.

PENTRU T/I

DREPTURI

Protecție

Aveți dreptul la protecție atât în timpul activității cât și după încheierea acesteia. Dacă este necesar, protecția trebuie să includă și familia dvs. Trebuie să primiți haine și echipament de protecție, dar nu arme. În calitate de civil, nu trebuie să purtați o uniformă decât dacă vă exprimați acordul în acest sens. Trebuie să vă fie pusă la dispoziție asistență medicală și psihologică. Înainte de a fi trimis pe teren, trebuie să primiți instruire de siguranță și de urgență.

Asistență

Aveți dreptul la asistență în timpul misiunii, de exemplu, confort și facilități adecvate pe teren sau la bază.

Limite

Limitele rolului dvs. trebuie definite clar. Aveți dreptul să refuzați o sarcină care vă compromite standardele și etica profesională sau personală și/sau vă periclitează în mod nejustificat siguranța.

Informare

Trebuie să fiți informat despre contextul general și specific al misiunii dvs.

Condiții

Aveți dreptul la plată și alte prevederi contractuale care reflectă condițiile periculoase. Programul de lucru trebuie să fie rezonabil și să aveți pauze periodice.

RESPONSABILITĂȚI

Imparțialitate

Indiferent cine vă angajează, tratați echidistant toate părțile, fără a vă exprima opiniile sau simpatiile. Nu puteți susține nicio cauză și trebuie să declarați orice conflict de interese.

Confidențialitate

Păstrați natura confidențială a informațiilor pe care le obțineți de la orice parte în cursul activității dvs. Nu divulgați aceste informații nimănui și nu le folosiți în scop personal.

Acuratețe

Transmiteți cât mai fidel mesajele tuturor părților. Pentru aceasta...

- Învățați abilitățile de bază ale interpretării, adică să ascultați cu atenție ceea ce se spune, să redați clar informațiile în cealaltă limbă și să identificați nuanțele culturale, precum și indicațiile non-verbale.
- Pregătiți-vă pentru sarcini învățând vocabularul special, acronimele, jargonul etc., și familiarizați-vă cu accente, gesturi, obiceiuri etc.
- Luați notițe dacă vă ajută.
- Nu cenzurați sau modificați informațiile transmise de vorbitori.
- Dacă este necesar, solicitați clarificări, cereți-i unui vorbitor să vorbească mai rar sau atrageți atenția vorbitorului dacă nu este înțeles.

PENTRU BENEFICIARIII SERVICIILOR T/I

DREPTURI

Aveți dreptul la o traducere/interpretare exactă a mesajului dvs. Prin îndeplinirea responsabilităților enumerate mai jos, veți ajuta T/I să îndeplinească acest obiectiv.

RESPONSABILITĂȚI

Respect

T/I sunt legătura dintre dvs. și persoanele din țara în care lucrați. Respectați T/I și aceștia vă vor respecta la rândul lor. Puteți stabili o ierarhie, dar nu abuzați de aceasta.

Protecție

T/I ar putea fi supuși unui risc atunci când lucrează pentru dvs. Indiferent dacă sunteți sau nu responsabil contractual, protejați-i atât pe ei cât și familia acestora, în timpul misiunii, dar și după aceea.

- Nu le dați arme.
- Oferiți-le îmbrăcăminte și echipament de protecție, dar nu îi obligați să poarte uniforme dacă nu își dau consimțământul în acest sens.
- Nu comunicați niciunei părți numele, adresele sau fotografiile T/I fără acordul acestora.

Asistență

Ajutați T/I, asigurându-le confortul și facilitățile corespunzătoare atât pe teren cât și la bază. Luați la cunoștință nevoile și îngrijorările lor.

Definirea rolurilor

Definiți clar rolul T/I. Explicați cerințele operaționale și lanțul responsabilității. În general, nu le atribuiți sarcini care nu au legătură cu traducerea/interpretarea și nu uitați că T/I au dreptul de a refuza o sarcină dacă le compromite standardele profesionale sau personale și etica și/sau siguranța.

Planificare

Interpretarea necesită concentrare, iar aceasta este greu de păstrat într-o situație de conflict. Cădeți de acord asupra programului de lucru, pauzelor, etc. Atunci când utilizați serviciile T/I, aveți în vedere alocarea de timp suplimentar și alte cerințe logistice.

Informare

Informați T/I în termeni generali și specifici înainte de fiecare sarcină privind contextul și scopul acesteia. Explicați vocabularul special, acronimele, jargonul etc.

Evaluare

Dacă este necesară evaluarea performanței T/I, trebuie să fiți corecți și să utilizați un sistem adecvat de evaluare. Urmăriți dacă mesajele sunt transmise exact, dar înțelegeți că interpretarea nu este o traducere cuvânt cu cuvânt și că mesajul dvs. original trebuie să fie clar. Criticile trebuie transmise în privat. Dacă este cazul trebuie acordare recompense, recomandări etc.

CUM COLABORAȚI CU T/I

Poziționarea

Dvs., T/I și cealaltă parte implicată în discuție trebuie să formați un triunghi. Asigurați-vă că dvs., T/I și cealaltă parte vă puteți vedea și auzi reciproc. Prezentați-vă pe dvs. și T/I și explicați care este rolul acestuia. Adresați-vă părții cu care vorbiți și priviți către aceasta, nu către T/I.

Vorbirea

T/I așteaptă să vorbească și traduce când vă întrerupeți. Volumul de informații pe care T/I le poate reține și reda cu exactitate depinde de nivelul de calificare al acestuia.

- Folosiți cuvinte relativ simple și propoziții scurte, logice.
- Vorbiți clar și nu foarte repede.
- Încercați să evitați argoul, acronimele, jargonul sau referințele care nu pot fi înțelese în altă cultură.
- Rețineți că umorul, deși este util în reducerea tensiunii, este dificil de tradus.
- Fiți conștienți de propriul dvs. accent, dialect și model de vorbire și de modul în care aceste aspecte pot afecta munca T/I.
- Fiți conștienți de ceea ce spuneți și de modul în care o faceți.

Verificarea

Trebuie să vă asigurați că mesajele sunt înțelese de toate părțile. Dacă nu ați înțeles ce a spus cealaltă parte, cereți-i să repete și/sau să clarifice. Dacă suspectați că cealaltă parte nu a înțeles ceea ce ați spus, confirmați că T/I v-a înțeles. Evitați totuși să vă implicați în discuții private cu T/I, cu excepția cazului în care cealaltă parte știe în termeni largi ce discutați.

Controlul

Nu delegați responsabilitatea către T/I. Aceștia nu ar trebui să facă declarații sau să pună întrebări în numele dvs., ci doar să traducă ce spuneți. Păstrați controlul asupra direcției discuției, dar solicitați sfaturile T/I acolo unde este cazul.